

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TYCHACH
UL. BUDOWLANYCH 59**

STRUKTURA POPYTU NA PRACĘ I PODAŻ ZASOBÓW PRACY W MIEŚCIE TYCHY I POWIECIE BIERUŃSKO – ŁĘDZIŃSKIM

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych**

I – półrocze 2010 roku

**Opracował:
Tomasz Jędrysik**

Tychy 2010

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W TYCHACH	5
2. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W POWIECIE BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKIM	10
3. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY PRACY.....	15
4. STAN I STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW	17
5. ANALIZA OFERT PRACY.....	24
7. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	29
WNIOSKI.....	37

Wprowadzenie

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (MZDiN) jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących – w głównej mierze – kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Pełni on dwie podstawowe funkcje:

- 1) deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi;
- 2) normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Niniejsze opracowanie stanowi analizę kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. W szczególności bada ono zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę.

Przez zawody deficytowe należy rozumieć zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast zawodami nadwyżkowymi są zawody, w których liczba poszukujących pracy przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy.

Zawody wykazujące deficytowość, nadwyżkę lub stan równowagi wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, który wyraża stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I – półroczu 2010 roku do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tymże zawodzie i półroczu.

Ramy czasowe niniejszego monitoringu stanowi I – półrocze 2010 roku, zaś zakres terytorialny stanowi obszar działania PUP Tychy, tj. miasto Tychy i powiat bieruńsko – lędziński¹.

¹ Dla celów poznawczych niektóre dane poddano rangowaniu i porównaniu z tendencjami województwa śląskiego. Pomimo, iż w wielu aspektach notowana jest zbieżność trendów, to wobec społeczno – ekonomicznej specyfiki lokalnego rynku pracy ramę zakresu stosowalności wniosków wynikających z monitoringu stanowi jedynie obszar działania PUP Tychy.

Stosowane w monitoringu nazewnictwo zawodów jest zgodne z powszechnie obowiązującą w danym okresie czasu klasyfikacją zawodów i specjalności, która porządkuje je w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy². Podział bezrobotnych według zawodu dokonywany jest na podstawie zgłoszonych kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie). Osoby nie spełniające jednocześnie obu tych warunków klasyfikowane są jako bezrobotni bez zawodu. Do grupy tej można więc zaliczyć część osób legitymujących się zarówno wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym jak i średnim ogólnokształcącym.

Oczywiście należy zdać sprawę z ograniczeń niniejszego monitoringu, gdyż nie daje on pełnej informacji o lokalnym rynku pracy z przynajmniej dwóch powodów:

Po pierwsze, dotyczy on jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach, nie uwzględniając innych ofert; w tym prasowych, ofert pojawiających się w Internecie, ofert zgłoszonych do agencji zatrudnienia czy nieujawnionych wolnych miejsc pracy.

Po drugie, dotyczy on jedynie bezrobocia rejestrowanego, nie obejmując tym samym jego nieujawnionej liczby oraz pracy nierejestrowanej w grupie osób bezrobotnych³.

Pomimo iż, analizy zawarte w niniejszym monitoringu posiadają wyżej wymienione ograniczenia, to są wyposażone także w znaczącą moc poznawczą i wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, pozwalając na formułowanie pewnych zaleceń praktycznych.

² Najnowsza klasyfikacja zawodów i specjalności funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. nr 265, poz. 2644) i Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 czerwca 2007 (Dz. U. nr 106, poz. 728).

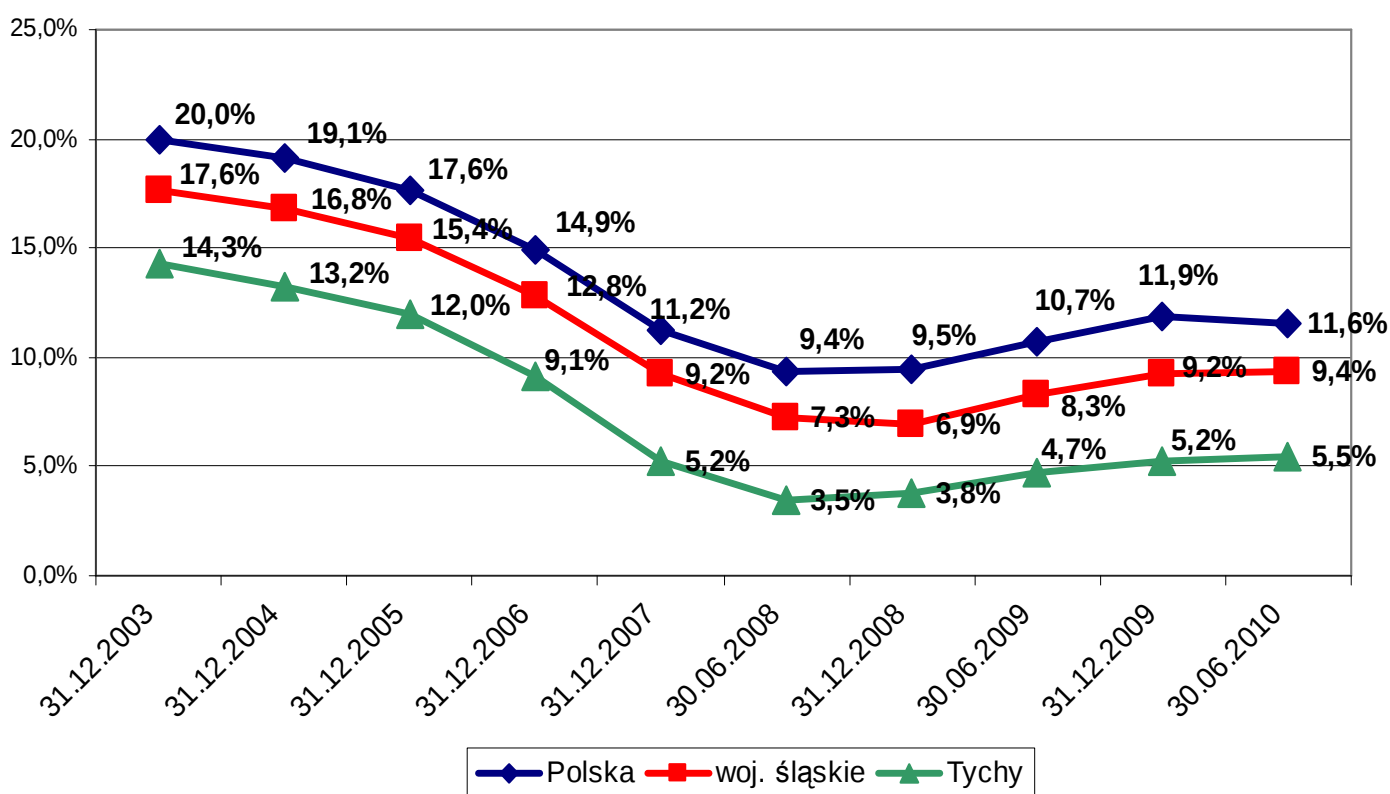
³ Na uwzględnienie nieujawnionej liczby bezrobotnych, tzn. osób z różnych przyczyn niezarejestrowanych w urzędach pracy a pozostających bez pracy, aktywnie jej poszukujących i gotowych do jej podjęcia pozwala metodologia Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Badania te przeprowadzane są w okresach kwartalnych przez Główny Urząd Statystyczny.

1. Analiza problemu bezrobocia w Tychach

Stopa bezrobocia rejestrowanego w mieście Tychy na koniec czerwca 2010 r. wyniosła 5,5% i była niższa od stopy bezrobocia w województwie śląskim (o 3,9%) i w kraju (o 6,1%).

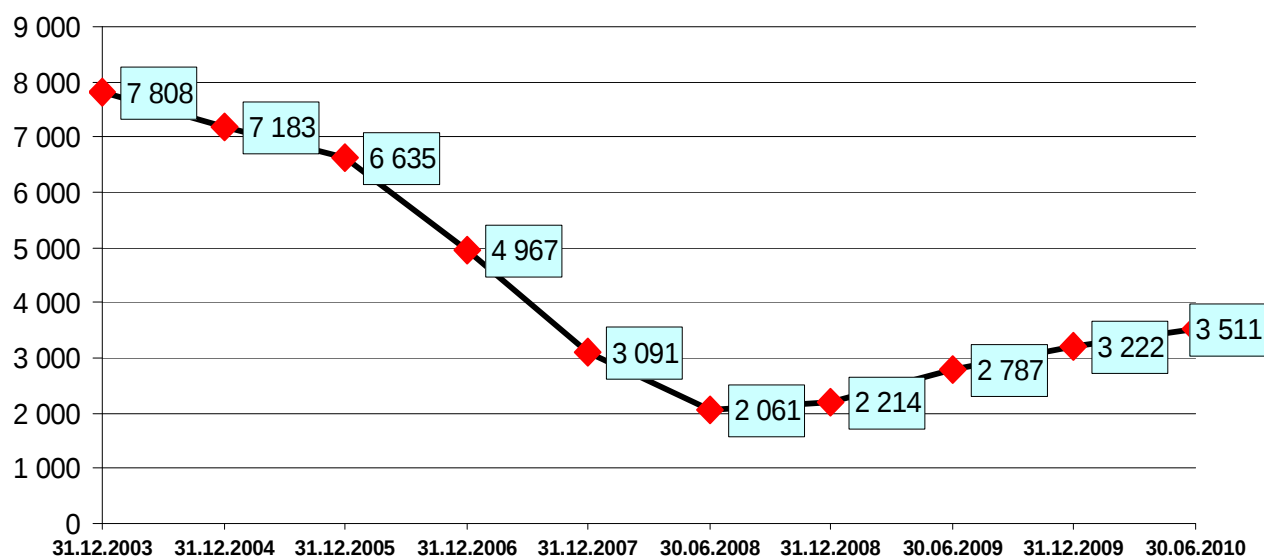
Poziom bezrobocia w Tychach wzrósł w przeciągu roku o 0,8%, co jest zgodne z tendencją regionalną i ogólnokrajową. Warto podkreślić, iż wzrost ten by jednak nieco niższy niż w 2009 roku (wówczas w przeciągu 12 miesięcy stopa bezrobocia zwiększyła się o 1,2%). Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w czerwcu 2010 roku wynosiła 3511 i była o 724 osoby wyższa niż w czerwcu 2009. Dokładniej, w formie graficznej przedstawiają to wykresy 1 - 3.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w mieście Tychy w okresie grudzień 2003 – czerwiec 2010 na tle woj. śląskiego i kraju

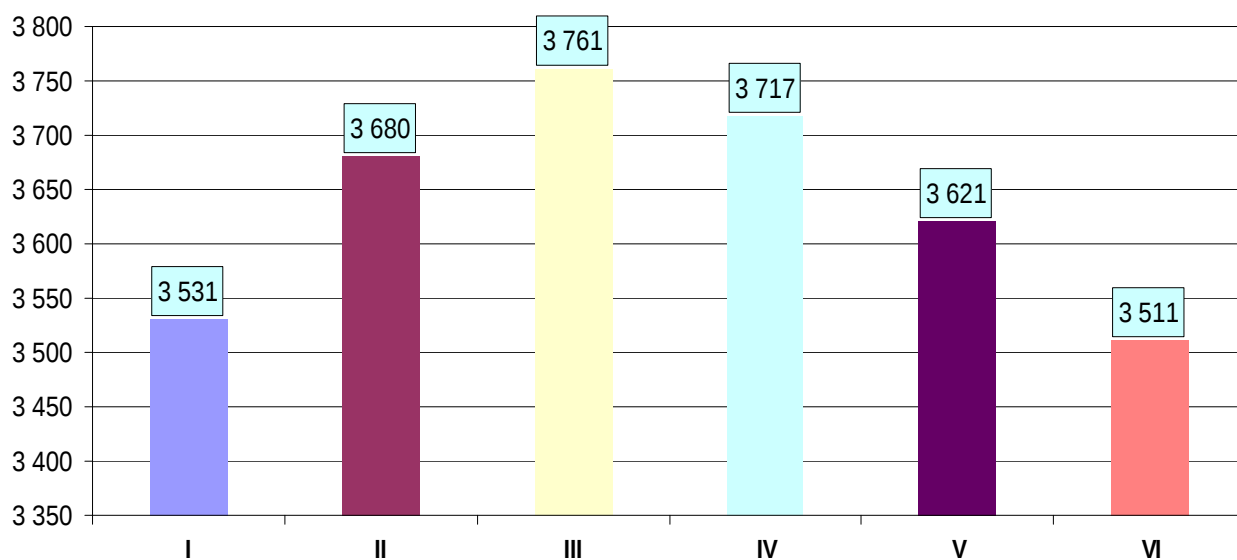
Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl)

Wykres 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy w latach 2003 – 2010

Źródło: PUP Tychy

Wykres 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy. Styczeń – Czerwiec 2010

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w mieście Tychy wg stanu na 30.06.2010r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 1. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na płeć (stan na 30.06.2010r.)

Płeć	N	%
kobiety	1853	52,8%
mężczyźni	1658	47,2%
SUMA	3511	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach PUP Tychy analizując dane dla miasta Tychy - biorąc pod uwagę kryterium płci – w dalszym ciągu dominują kobiety, które stanowią 52,8% (56,1% w czerwcu 2009). ogółu bezrobotnych. Od stycznia 2009 roku na rynku pracy obserwowalny jest wzrost poziomu bezrobocia, który w większej mierze dotyczy mężczyzn - wzrostu o 434 osoby w ciągu roku.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 2. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wiek (stan na 30.06.2010r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	604	17,2%
25-34 lata	1098	31,3%
35-44 lata	550	15,7%
45-54 lata	822	23,4%
55-59 lat	358	10,2%
pow. 60 lat	79	2,2%
SUMA	3511	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Od kilku lat w Tychach utrzymywała się tendencja spadku bezrobocia wśród osób do 24-go roku życia. W 2009 roku sytuacja ta uległa diametralnej zmianie. W przeciągu roku (tj. od czerwca 2008 do czerwca 2009) odsetek osób w przedziale

wiekowym 18-24 lata zwiększył się w stosunku do ogółu o 4% (o 201 osób). W czerwcu 2010 roku sytuacja się ustabilizowała i liczba osób w tej kategorii wiekowej wzrosła o 13 osób w przeciągu pół roku. Większe różnice były wśród bezrobotnych między 25 a 34 rokiem życia. Liczba posiadających status osoby bezrobotnej w tym przedziale wiekowym w ciągu pół roku zwiększyła się o 118 bezrobotnych.

Kolejną zmienną różnicującą bezrobocie na terenie miasta Tychy jest wykształcenie.

Tabela 3. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wykształcenie (stan na 30.06.2010r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	489	13,9%
policealne i średnie zawodowe	843	24,0%
średnie ogólnokształcące	460	13,1%
zasadnicze zawodowe	1012	28,8%
gimnazjalne i poniżej	707	20,2%
SUMA	3511	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Prawie 50% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym (spadek o 0,7% w stosunku do grudnia 2009). 37% to osoby posiadające średnie wykształcenie (wzrost o 2 % w porównaniu do grudnia 2009). Największy jednak procentowy spadek w stosunku do ubiegłego roku odnotowano dla wykształcenia wyższego – o 1,3%).

Analizując następną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 85% (o 2% więcej niż w grudniu 2009 roku) bezrobotnych w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 15% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 4. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 30.06.2010r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	634	18,1%
od 1 do 3 miesięcy	768	21,9%
od 3 do 6 miesięcy	844	24,0%
od 6 do 12 miesięcy	753	21,4%
od 1 roku do 2 lat	332	9,5%
powyżej 2 lat	180	5,1%
SUMA	3511	100%

Źródło: PUP Tychy.

13,2 % pozostających bez pracy mieszkańców Tychów (464 osoby) w ogóle nie posiada stażu pracy (spadek o niecałe 1,7% w stosunku do grudnia 2009). Odsetek osób, których staż pracy wynosił powyżej 30 lat to 6,7% (wzrost o 0,6% w przeciągu 6 miesięcy). Pozostałe dane w tej kategorii społeczno-demograficznej nie wiele się zmieniły w porównaniu do ubiegłego roku.

Tabela 5. Bezrobotni w mieście Tychy wg stażu pracy (stan na 30.06.2010r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	464	13,2%
do 1-go roku	518	14,8%
od 1 do 5 lat	749	21,3%
od 5 do 10 lat	454	12,9%
od 10 do 20 lat	567	16,1%
od 20 do 30 lat	528	15,0%
powyżej 30 lat	231	6,7%
SUMA	3511	100,0%

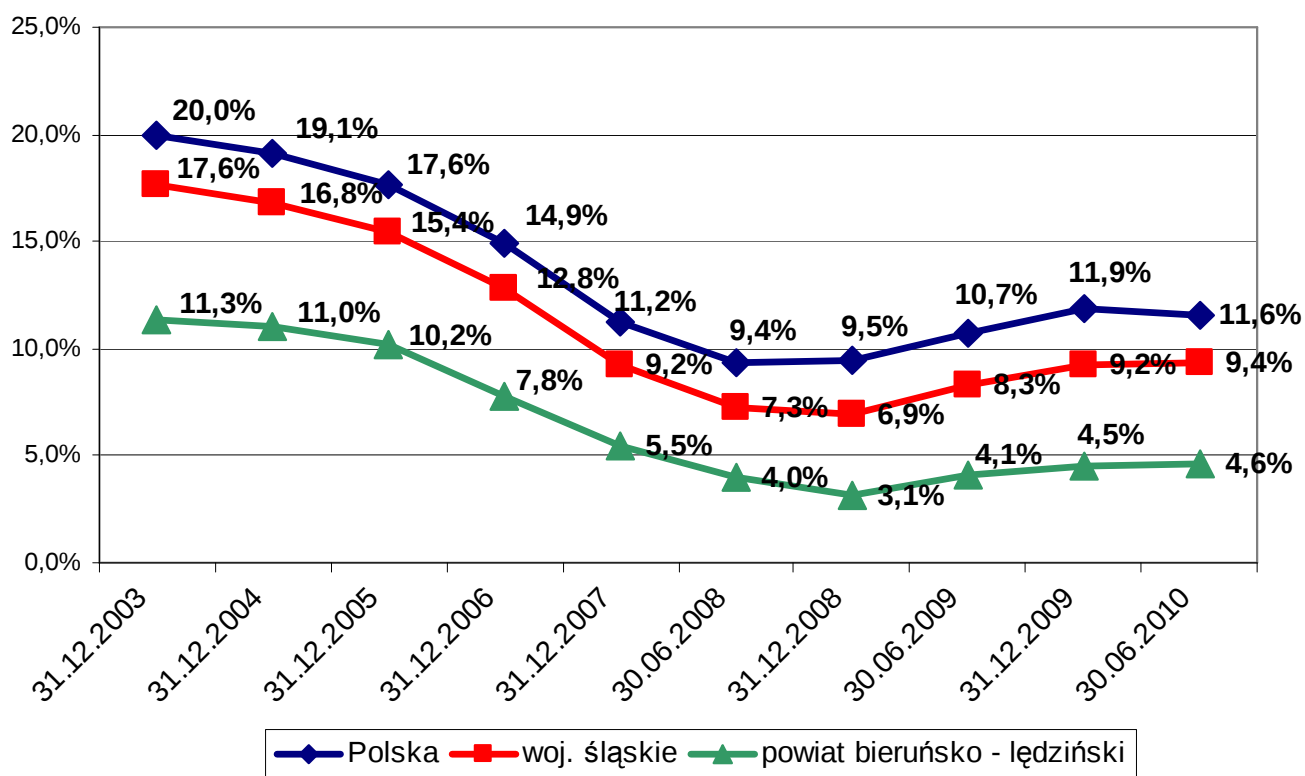
Źródło: PUP Tychy.

2. Analiza problemu bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim

Wg stanu na 30.06.2010r. poziom rejestrowanego bezrobocia wyniósł w powiecie bieruńsko - lędzińskim 4,6% - był niższy o 4,8% w porównaniu z woj. śląskim i o 7% w zestawianiu ze wskaźnikiem bezrobocia w kraju.

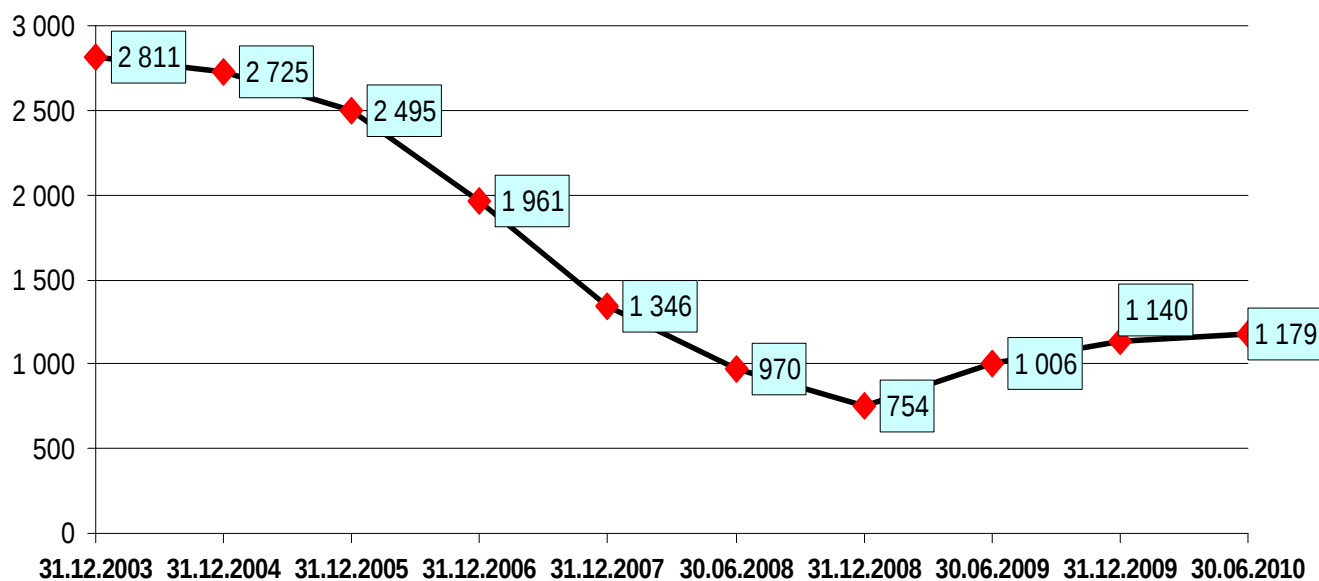
Podobnie jak w przypadku miasta Tychy; od stycznia 2009 roku zauważalny jest wzrost poziomu bezrobocia (o 0,5% w przeciągu 12 miesięcy). Liczba bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim na koniec czerwca 2010 roku wynosiła 1179 osób, podczas, gdy w czerwcu i grudniu 2009 odpowiednio – 1006 i 1140 osób. Wykres 4,5 i 6.

Wykres 4. Stopa bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie grudzień 2003 – czerwiec 2010 na tle woj. śląskiego i kraju

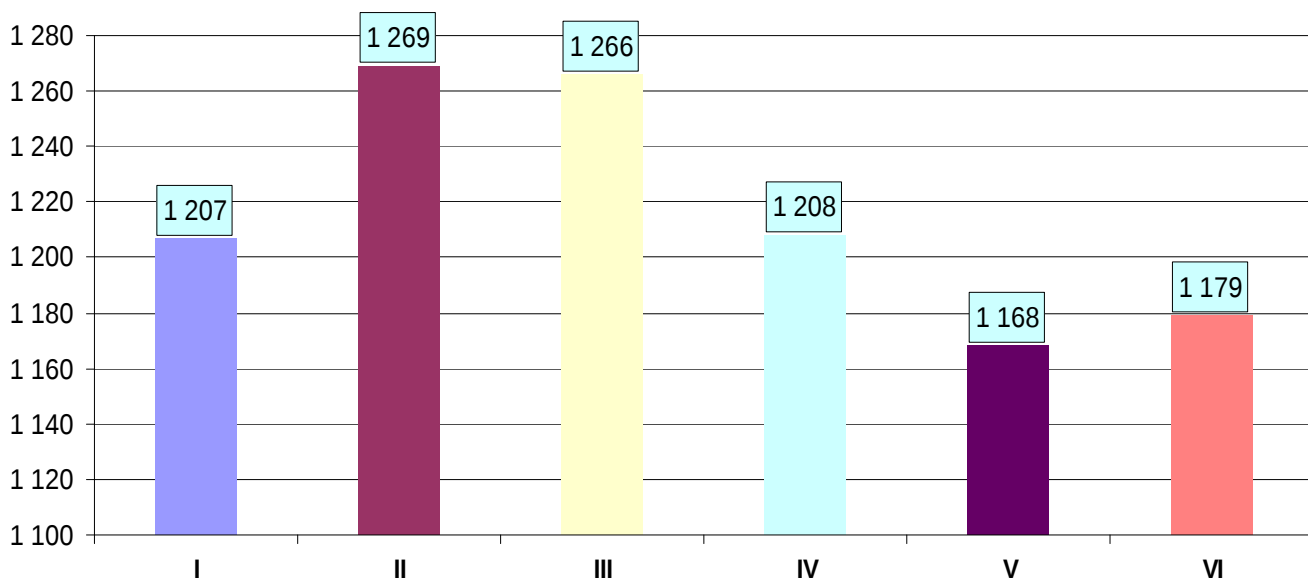
Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl).

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2003 – 2010

Źródło: PUP Tychy

Wykres 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim. Styczeń – Czerwiec 2010

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzimskim wg stanu na 30.06.2009r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 6. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzimskim ze względu na płeć (stan na 30.06.2010r.)

Płeć	N	%
kobiety	684	58,0%
mężczyźni	495	42,0%
SUMA	1179	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzimskiego – biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 58% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do ubiegłego roku sytuacja ta nie uległa większej zmianie, wówczas w grudniu 2009 odsetek bezrobotnych kobiet wynosił 57,8%, a mężczyzn – 42,2%.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 7. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzimskim ze względu na wiek (stan na 30.06.2010r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	302	25,6%
25-34 lata	358	30,4%
35-44 lata	176	14,9%
45-54 lata	258	21,9%
55-59 lat	73	6,2%
pow. 60 lat	12	1,0%
SUMA	1179	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim największe problemy ze znalezieniem pracy mają osoby pomiędzy 25-tym a 34-tym rokiem życia (30% ogółu bezrobotnych) oraz osoby między 18-tym a 24-tym rokiem życia (25%). W stosunku do stanu na dzień 31.12.2009 największy wzrost bezrobocia zanotowano wśród przedziału wiekowego 25-34 (wzrost o prawie 4%).

Tabela 8. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wykształcenie (stan na 30.06.2010r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	177	15,0%
policealne i średnie zawodowe	295	25,0%
średnie ogólnokształcące	127	10,8%
zasadnicze zawodowe	335	28,4%
gimnazjalne i poniżej	245	20,8%
SUMA	1179	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Inną istotną zmienną, różnicującą bezrobocie na terenie tego powiatu ziemskiego jest wykształcenie. Przedstawia to tabela 8.

49% (52% w grudniu 2009) bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym. Natomiast 36% osoby z wykształceniem średnim, co oznacza wzrost o prawie 3% w porównaniu ze stanem w grudniu 2009 roku. Najmniejszy natomiast wzrost bezrobocia zanotowano wśród osób z wyższym wykształceniem – 0,4% w przeciągu pół roku.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 86,5% (88% w grudniu 2009) bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 13,5% (12% w grudniu 2009) bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 9. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 30.06.2010r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	216	18,3%
od 1 do 3 miesięcy	281	23,8%
od 3 do 6 miesięcy	309	26,2%
od 6 do 12 miesięcy	214	18,2%
od 1 roku do 2 lat	93	7,9%
powyżej 2 lat	66	5,6%
SUMA	1179	100%

Źródło: PUP Tychy.

18% (20% w grudniu 2009) pozostających bez pracy mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w ogóle nie posiada stażu pracy, a 3,7% stanowią osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat – tabela nr 10.

Tabela 10. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stażu pracy (stan na 30.06.2010r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	217	18,4%
do 1-go roku	182	15,4%
od 1 do 5 lat	285	24,2%
od 5 do 10 lat	135	11,5%
od 10 do 20 lat	182	15,4%
od 20 do 30 lat	134	11,4%
powyżej 30 lat	44	3,7%
SUMA	1179	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

3. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Jednym z obiektywnych mierników stosowanych w monitoringu jest wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (zatrudnienia). Wyraża on stosunek liczby ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w okresie sprawozdawczym do stanu bezrobotnych na koniec tego okresu.

Obecnie średni wskaźnik uzyskania oferty pracy dla całej zbiorowości bezrobotnych miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego jest na zdecydowanie niższym poziomie niż miało to miejsce jeszcze w pierwszej połowie 2008 roku.

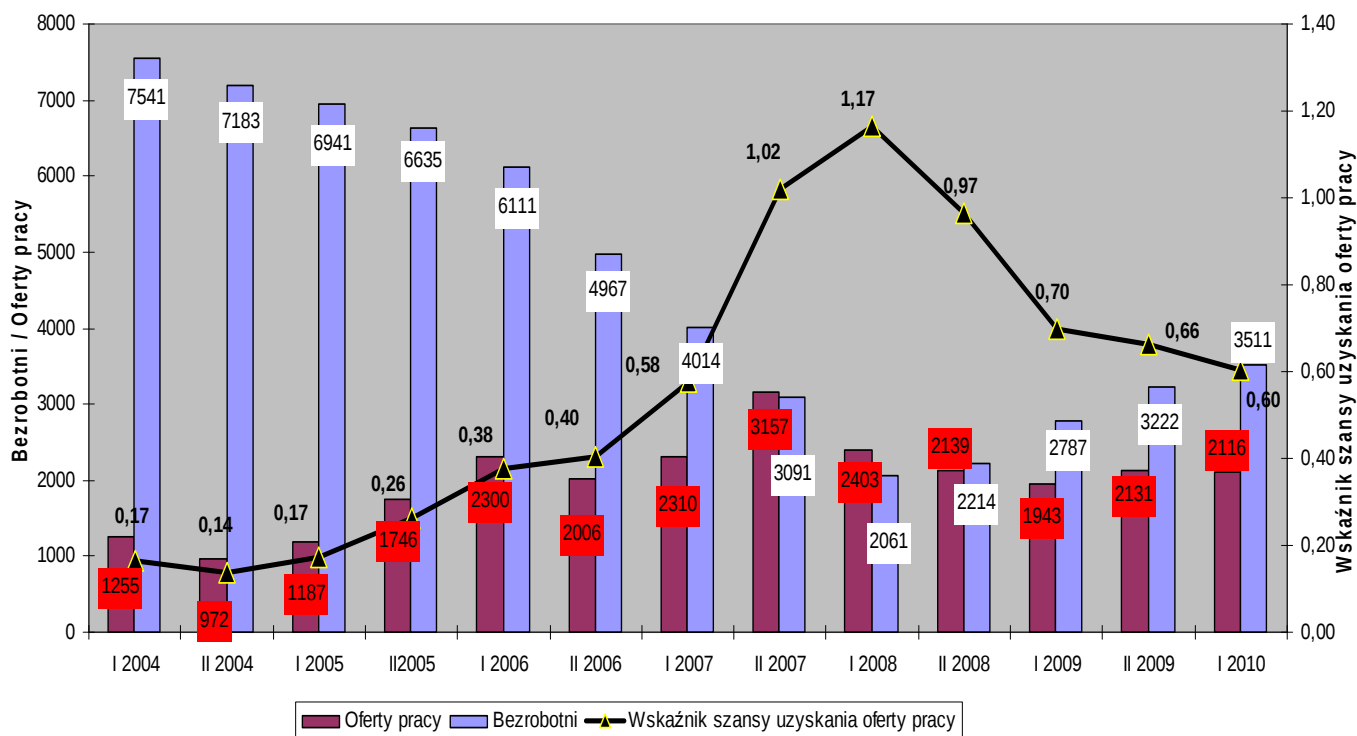
Na koniec czerwca 2010 roku dla miasta Tychy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale styczeń - czerwiec 2010) wyniósł 0,60 (spadek o 0,06 w stosunku do stanu na koniec 2009 roku, i o 0,10 w stosunku do czerwca 2009 roku). Dokładniej przedstawia to wykres nr 7.

Na obszarze powiatu bieruńsko – lędzińskiego wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale styczeń – czerwiec 2010) wyniósł 0,38, co stanowi wzrost o 0,01 w stosunku do stanu na koniec 2009 roku i o 0,05 w stosunku do czerwca ubiegłego roku. Obrazuje to wykres nr 8.

W mieście Tychy trend wzrostowy utrzymywał się od II – półrocza 2004 roku do czerwca 2008 roku. Natomiast od II – połowy 2008 roku wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy zaczął się zmniejszać ponieważ wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych, spadła liczba zgłaszanych do PUP Tychy ofert pracy. Tendencja spadkowa - choć już nie taka silna - utrzymywała się również w pierwszej połowie 2010 roku.

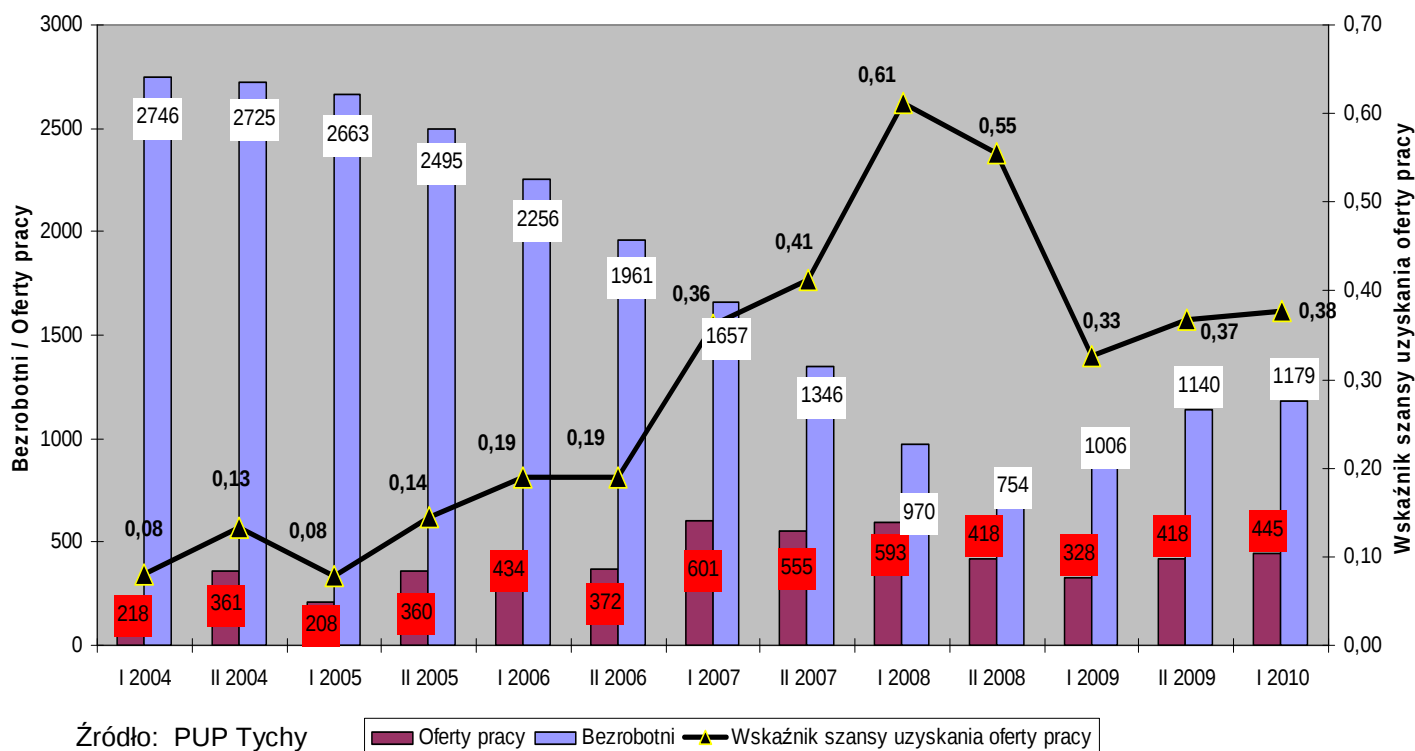
W powiecie bieruńsko – lędzińskim od I – połowy 2005 roku również był zauważalny trend wzrostowy wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy i podobnie jak w przypadku miasta Tychy od II półrocza 2008 roku pojawiła się radykalna tendencja spadkowa. W przypadku jednak tego powiatu sytuacja zaczyna się poprawiać się, z powodu nieco większego wzrostu liczby ofert w stosunku do wzrostu liczby bezrobotnych.

Wykres 7. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w Tychach w latach 2004 – 2010

Źródło: PUP Tychy.

Wykres 8. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie bieruńsko – lędzińskim w latach 2004 – 2010

Źródło: PUP Tychy

4. Stan i struktura bezrobotnych według zawodów

4.1. Miasto Tychy – stan na koniec I - półrocza 2010 roku

W końcu I – półrocza 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach zarejestrowanych było 3511 (2787 w czerwcu 2009) osób z terenu miasta Tychy i 1179 (1006 w czerwcu 2009) osób z powiatu bieruńsko – lędzińskiego.

W Tychach najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- ➡ osoby bez zawodu – 496 osób, co stanowi 14% ogółu zarejestrowanych;
- ➡ sprzedawcy – 269 osób, co stanowi 7% ogółu bezrobotnych;
- ➡ pozostali operatorzy maszyn – 169 osób, co stanowi 5% ogółu bezrobotnych;
- ➡ pracownicy biurowy – 126 osób, co stanowi 4% ogółu bezrobotnych.

Odpowiednie dane prezentuje tabela nr 11.

Tabela 11. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy – stan na koniec I - półrocza 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w I – półroczu 2010 roku	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	496	1
2	Sprzedawca	269	2
3	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	169	34
4	Pracownik biurowy	126	4
5	Robotnik gospodarczy	91	13
6	Sprzątaczką	81	7
7	Robotnik budowlany	81	6
8	Asystent ekonomiczny	73	5
9	Ślusarz	67	3
10	Magazynier	59	14

11	Kierowca samochodu ciężarowego	56	27
12	Murarz	48	11
13	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	46	30
14	Technik mechanik	43	10
15	Kierowca samochodu osobowego	41	35
16	Kierowca operator wózków jezdniowych	39	91
17	Ekonomista	34	26
18	Kucharz	30	9
19	Szwaczka	27	17
20	Pracownik ochrony mienia i osób	26	29

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w powyższej tabeli porównanie skłania do wniosku, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody w mieście Tychy częściowo przynajmniej potwierdzają tendencję regionalną.

Znaczącym odchyleniem [nadreprezentacją] w stosunku do regionu cechują się zawody:

- ➡ pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani;
- ➡ kierowca operator wózków jezdniowych.

Należy nadmienić, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody są jednocześnie silnie sfeminizowane. W grupie sprzedawców kobiety stanowią 94%, pracowników biurowych 94%, osób bez zawodu 50%. Natomiast wśród pozostałych operatorów maszyn odsetek kobiet wynosi 48%.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych powyżej 12 m-cy), najliczniej reprezentowaną grupę stanowią sprzedawcy (9%) oraz osoby nie posiadające żadnego zawodu (6%) i pracownicy biurowy – 5%. Sytuację tę przedstawia tabela nr 12.

Tabela 12. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w mieście Tychy – stan na koniec I - półrocza 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w I – półroczu 2010 roku
1	Sprzedawca	41
2	Bez zawodu	29
3	Pracownik biurowy	23
4	Sprzątaczką	20
5	Robotnik gospodarczy	18
6	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	11
7	Ślusarz	11
8	Technik mechanik	10
9	Asystent ekonomiczny	9
10	Magazynier	8

Źródło: PUP Tychy

Warto również zwrócić uwagę na napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całej pierwszej połowy 2010 roku (ilustruje to tabela nr 13).

Tabela 13. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy w I - półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w I – półroczu 2010 roku
1	Bez zawodu	807
2	Sprzedawca	315
3	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	234

4	Pracownik biurowy	121
5	Robotnik budowlany	102
6	Robotnik gospodarczy	86
7	Kierowca samochodu ciężarowego	75
8	Ślusarz	67
9	Murarz	66
10	Magazynier	64
11	Asystent ekonomiczny	61
12	Kierowca operator wózków jezdniowych	55
13	Sprzątaczką	54
14	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	53
15	Kierowca samochodu osobowego	49

Źródło: PUP Tychy

Najliczniej reprezentowaną grupę w tym wypadku stanowią osoby bez zawodu (19%) oraz osoby posiadające zawód sprzedawcy (7%), co jednoznacznie koreluje z rankingiem zawodów osób zarejestrowanych na koniec I - półrocza 2010 roku.

4.2. Powiat bieruńsko - lędziński – stan na koniec I - półrocza 2010 roku

W powiecie bieruńsko - lędzińskim najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- ➡ osoby bez zawodu – 189 osób, co stanowi 16% ogółu bezrobotnych;
- ➡ sprzedawcy – 101 osób, co stanowi 9% ogółu bezrobotnych;
- ➡ robotnicy gospodarczy – 54 osoby, co stanowi 5% ogółu bezrobotnych.

Tabela 14. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko – lędzińskim – stan na koniec I - półrocza 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w I – półroczu 2010 roku	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	189	1
2	Sprzedawca	101	2
3	Robotnik gospodarczy	54	13
4	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	49	34
5	Asystent ekonomiczny	42	5
6	Sprzątaczką	35	7
7	Pracownik biurowy	32	4
8	Robotnik budowlany	30	6
9	Ślusarz	25	3
10	Kucharz	18	9
11	Magazynier	16	14
12	Krawiec	15	8
13	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	14	30
14	Technik mechanik	12	10
15	Fryzjer	12	22
16	Ekonomista	11	26
17	Pracownik administracyjny	11	20
18	Szwaczka	11	17

19	Kierowca samochodu osobowego	11	35
20	Kierowca samochodu ciężarowego	11	27

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w tabeli nr 14 porównanie ukazuje, iż sporą nadreprezentacją pod względem liczby bezrobotnych w stosunku do regionu cechują się: pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani i specjaliści do spraw marketingu i handlu [sprzedaży].

Udział kobiet w najliczniej reprezentowanych zawodach wśród bezrobotnych powiatu bieruńsko – lędzińskiego wynosi odpowiednio:

- ➡ dla osób bez zawodu 64%;
- ➡ dla sprzedawców 98%.

Tabela 15. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim – stan na koniec I - półrocza 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w I – półroczu 2010 roku
1	Sprzątaczką	12
2	Robotnik gospodarczy	9
3	Bez zawodu	6
4	Sprzedawca	5
5	Asystent ekonomiczny	4
6	Pracownik biurowy	4
7	Robotnik budowlany	4
8	Kierowca operator wózków jezdniowych	3
9	Piekarz	3
10	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	2

Źródło: PUP Tychy

Z tabeli nr 15 jednoznacznie wynika, iż osoby z zawodem sprzątaczką (10%) są najliczniej reprezentowaną grupą pod względem liczby bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim. Na drugim miejscu uplasowały się osoby posiadające zawód robotnika gospodarczego (8%) oraz osoby nie posiadające żadnego zawodu (5%).

Kolejna tabela przedstawia napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego I - półrocza 2010.

Tabela 16. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko - lędzińskim w I - półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w I – półroczu 2010 roku
1	Bez zawodu	290
2	Sprzedawca	126
3	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	65
4	Robotnik gospodarczy	51
5	Asystent ekonomiczny	45
6	Robotnik budowlany	40
7	Pracownik biurowy	34
8	Sprzątaczką	29
9	Ślusarz	26
10	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	22

Źródło: PUP Tychy

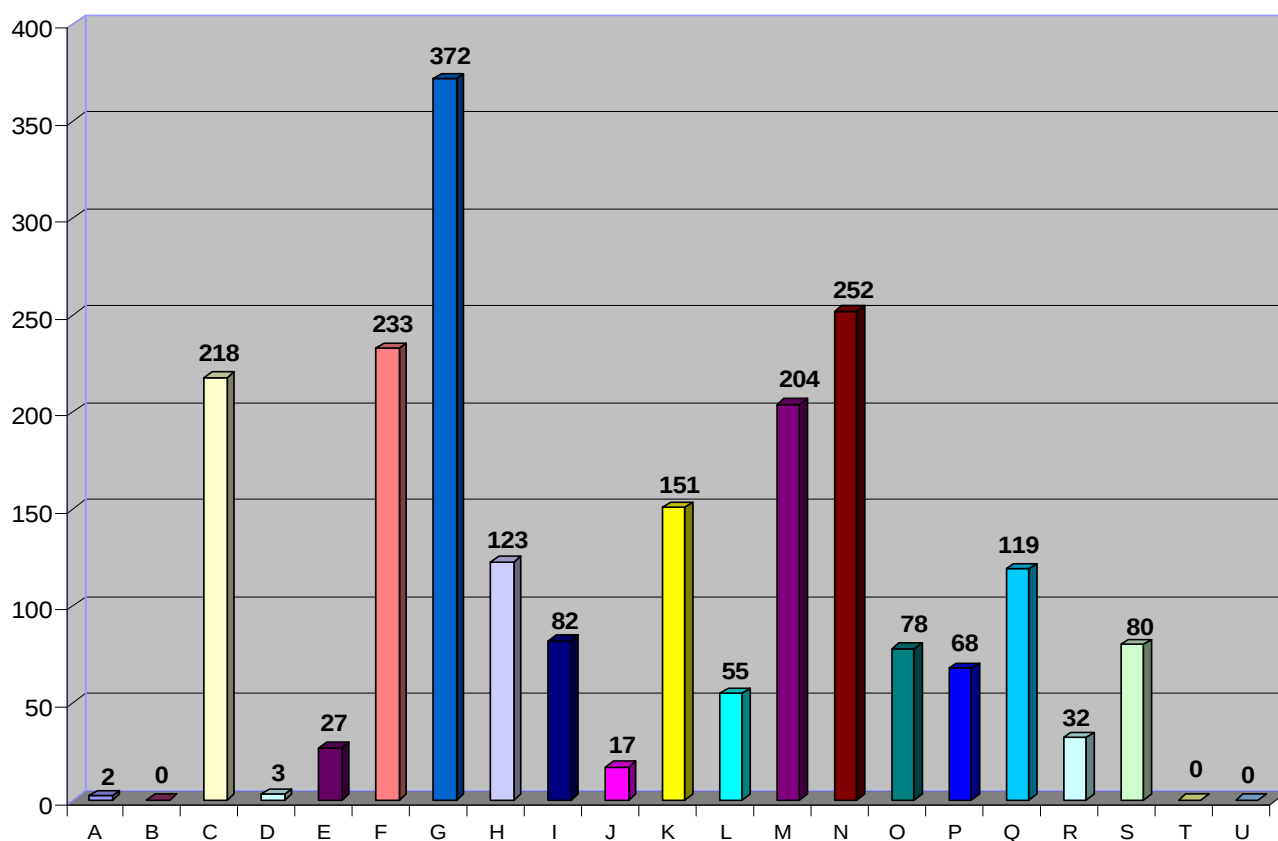
Liczną grupę wśród zawodów osób napływających w I - półroczu 2010 roku w powiecie bieruńsko - lędzińskim stanowili sprzedawcy (8%) oraz pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani (4%). Jednak ponownie to osób nie posiadających żadnego zawodu jest w tym wypadku najwięcej (20% ogółu napływających bezrobotnych).

5. Analiza ofert pracy

W I – półroczu 2010r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach zgłoszono 2561 (290 ofert więcej niż w I – połowie 2009 roku) oferty pracy, z czego 2116 z terenu miasta Tychy i 445 ofert z powiatu bieruńsko-lędzkiego.

Wykresy nr 9 i 10 prezentują rozkład ofert pracy wg sekcji PKD⁴ a tabele 17 i 18 strukturę ofert pracy wg zawodów.

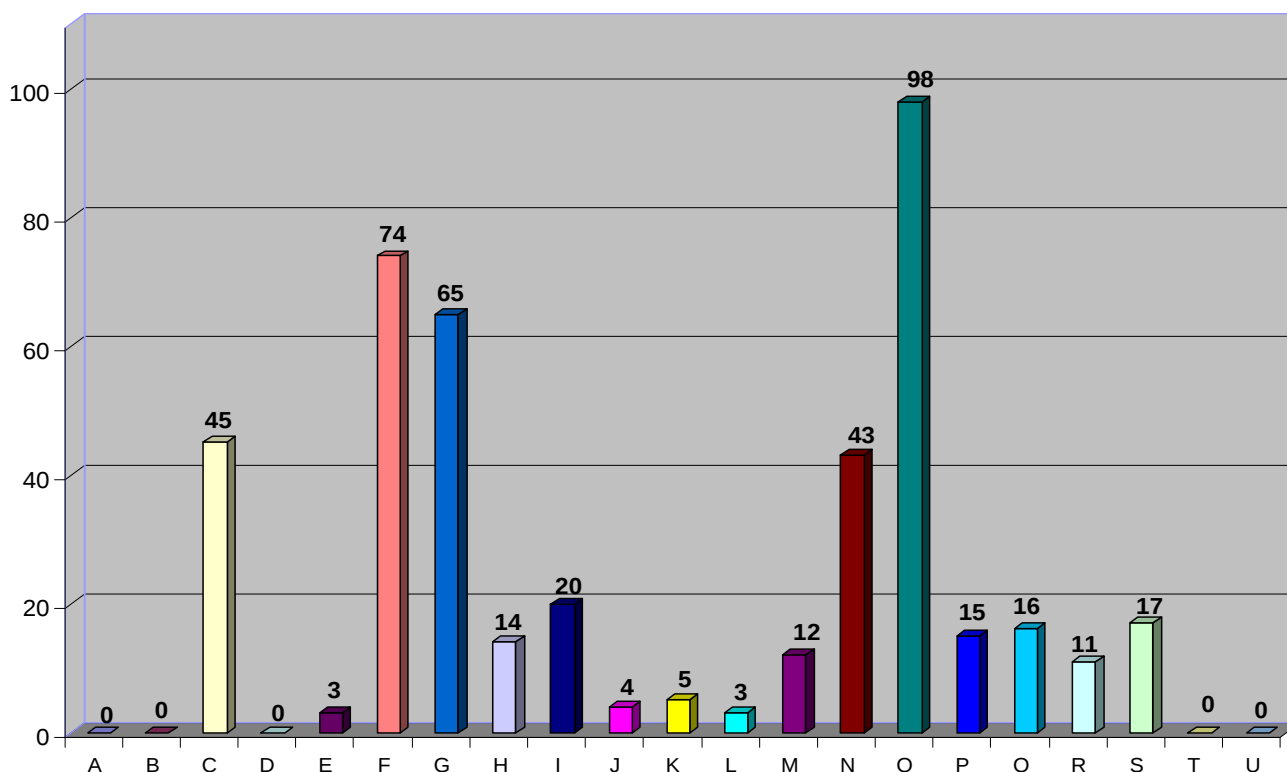
Wykres 9. Oferty pracy wg sekcji PKD w I – półroczu 2010r. Miasto Tychy

Źródło: PUP Tychy

⁴ Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. 251, poz.1885).

Wykres 10. Oferty pracy wg sekcji PKD w I – półroczu 2010r.
Powiat bieruńsko - lędziński

Źródło: PUP Tychy

- A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- B Górnictwo i wydobywanie
- C Przetwórstwo przemysłowe
- D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- F Budownictwo
- G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- H Transport i gospodarka magazynowa
- I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- J Informacja i komunikacja
- K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- P Edukacja
- Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- S Pozostała działalność usługowa
- T Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
- U Organizacje i zespoły eksterytorialne

W I – półroczu 2010r. najwięcej ofert pracy w mieście Tychy zgłosili pracodawcy działający w sekcji handlu (372 - 18% wszystkich ofert pracy) i w sekcjach działalności usług administrowania (252 - 12%) oraz w budownictwie (233 – 11%). Wykres 9.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim najwięcej ofert pracy w pierwszej połowie 2010 roku zgłoszono w sekcjach administracji, budownictwa i handlu. Odpowiednio 98 ofert tj. 22%, 74 oferty - 17% i 65 - 15%. Wykres 10.

Tabele nr 17 i 18 prezentują strukturę ofert pracy wg zawodów.

Tabela 17. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w I – półroczu 2010r. w mieście Tychy

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I - półroczu 2010 roku
1	Sprzedawca	140
2	Pracownik biurowy	124
3	Robotnik gospodarczy	105
4	Robotnik budowlany	90
5	Sprzątaczką	70
6	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	64
7	Pracownik ochrony mienia i osób	60
8	Pracownik administracyjny	58
9	Kierowca samochodu ciężarowego	58
10	Kelner	50
11	Telemarketer	48
12	Magazynier	48
13	Doradca inwestycyjny	35
14	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	31
15	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	30

16	Handlowiec	28
17	Fryzjer	28
18	Brukarz	28
19	Malarz budowlany	25
20	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	25

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dla zawodów sprzedawcy (7% wszystkich zgłoszonych ofert pracy w I – półroczu 2010), pracownika biurowego (6%) oraz robotnika gospodarczego (5%) i robotnika budowlanego (4%).

Tabela 18. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w I – półroczu 2010r. w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I - półroczu 2010 roku
1	Robotnik gospodarczy	105
2	Robotnik budowlany	31
3	Pracownik biurowy	28
4	Sprzedawca	22
5	Sprzątaczką	22
6	Murarz	15
7	Pracownik administracyjny	14
8	Brukarz	14
9	Stolarz	10
10	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	9

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak; robotnik gospodarczy, robotnik budowlany oraz pracownik biurowy. Kolejno stanowiło to 24%, 7% i 6% ogółu wszystkich zgłoszonych ofert pracy w I – półroczu 2010 roku.

6. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, obliczany za pomocą wzoru:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

$\overline{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone,

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Wskaźnik = MAX oznacza, iż w danym zawodzie nie było zarejestrowanych bezrobotnych.

W mieście Tychy w I – półroczu 2010 roku 139 zawodów spośród 575 występujących w ewidencji wykazywało deficytowość, 29 miało zrównoważony charakter a pozostałe 407 było zawodami nadwyżkowymi.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim spośród 295 zawodów występujących w ewidencji 40 było deficytowymi, 10 cechowała równowaga a 245 miało nadwyżkowy charakter.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych (dla miasta Tychy) uwzględniono tylko te, dla których średnia miesięczna liczba zgłaszanych ofert pracy

była większa lub równa 1. Pozwala to na wyodrębnienie tych zawodów których deficytowość ma rzeczywisty i znaczący wpływ na rynek pracy.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu nie uwzględniono również zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX.

Tabela 19. Zawody deficytowe w mieście Tychy w I – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	5,1667	0,1667	31
2	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	4,1667	0,1667	25
3	Goniec	2,6667	0,1667	16
4	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy	2,3333	0,1667	14
5	Doradca inwestycyjny	5,8333	0,5	11,6667
6	Pozostali specjaliści do spraw rynku nieruchomości	1,8333	0,1667	11
7	Kolporter	1,6667	0,1667	10
8	Florysta	1	0,1667	6
9	Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1	0,1667	6
10	Pozostali specjaliści do spraw finansowych	4	0,8333	4,8
11	Konserwator budynków	2,3333	0,5	4,6667
12	Specjalista do spraw finansów [analityk finansowy]	3	0,6667	4,5
13	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	1,3333	0,3333	4
14	Pracownik administracyjny	9,6667	3	3,2222
15	Telemarketer	8	2,5	3,2
16	Betoniarz	1	0,3333	3
17	Malarz budowlany	4,1667	1,5	2,7778
18	Brukarz	4,6667	1,8333	2,5455

19	Pracownik ochrony mienia i osób	10	4,1667	2,4
20	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	10,6667	4,5	2,3704
21	Dozorca	2,3333	1	2,3333
22	Ogrodnik terenów zieleni	1,5	0,6667	2,25
23	Technik farmaceutyczny	1,1667	0,6667	1,75
24	Technik elektryk	2,8333	1,6667	1,7
25	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1,6667	1	1,6667
26	Recepcjonista	1	0,6667	1,5
27	Operator koparek i zwałowarek	1	0,6667	1,5
28	Kelner	8,3333	5,8333	1,4286
29	Fizjoterapeuta	1,3333	1	1,3333
30	Sekretarka	1,3333	1	1,3333

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 20. Zawody deficytowe w powiecie bieruńsko – lędzińskim w I – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Tynkarz	1	0,1667	6
2	Operator koparek i zwałowarek	0,8333	0,1667	5
3	Księgowy [samodzielny]	0,6667	0,1667	4
4	Rejestratorka medyczna	0,6667	0,1667	4
5	Brukarz	2,3333	0,8333	2,8
6	Stolarz	1,6667	0,6667	2,5
7	Robotnik gospodarczy	17,5	8,5	2,0588
8	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	1	0,5	2
9	Sekretarka	0,6667	0,3333	2
10	Kasjer bankowy	0,3333	0,1667	2

11	Kosmetyczka	0,3333	0,1667	2
12	Pracownik administracyjny	2,3333	1,5	1,5556
13	Spawacz ręczny gazowy	0,6667	0,5	1,3333
14	Pomoc kuchenna	0,8333	0,6667	1,25
15	Kasjer handlowy	1	0,8333	1,2
16	Kelner	1,5	1,3333	1,125

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 21. Zawody zrównoważone w mieście Tychy w I – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Pracownik biurowy	20,6667	20,1667	1,0248
2	Kosmetyczka	3,3333	3	1,1111
3	Elektromonter instalacji elektrycznych	1,5	1,5	1
4	Cieśla	1	1	1
5	Dekarz	1	1	1
6	Specjalista do spraw reklamy	0,8333	0,8333	1
7	Programista	0,5	0,5	1
8	Laborant chemiczny	0,5	0,5	1
9	Technik elektroradiolog	0,5	0,5	1
10	Inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne	0,3333	0,3333	1
11	Lekarz weterynarii	0,3333	0,3333	1
12	Przedstawiciel medyczny	0,3333	0,3333	1
13	Animator kultury	0,3333	0,3333	1
14	Kierowca trolejbusu	0,3333	0,3333	1
15	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,1667	0,1667	1

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 22. Zawody zrównoważone w powiecie bieruńsko - lędzińskim w I – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Technik geodeta	0,1667	0,1667	1
2	Pozostali technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1667	0,1667	1
3	Florysta	0,1667	0,1667	1
4	Fakturzystka	0,1667	0,1667	1
5	Pracownik ochrony mienia i osób	1,5	1,5	1
6	Sprzedawca w stacji paliw	0,1667	0,1667	1
7	Cieśla	0,1667	0,1667	1
8	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,1667	0,1667	1
9	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,3333	0,3333	1
10	Kierowca autobusu	0,1667	0,1667	1

Źródło: PUP Tychy.

Zawody nadwyżkowe poddano selekcji w oparciu o następujące parametry:

⇒ Dla miasta Tychy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 1$

⇒ Dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 0,3$

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w poniższym zestawieniu dla miasta Tychy nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0.

Tabela 23. Zawody nadwyżkowe w mieście Tychy w I – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca	23,3333	52,5	0,4444
2	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	4,1667	39	0,1068
3	Robotnik budowlany	15	17	0,8824
4	Kierowca samochodu ciężarowego	9,6667	12,5	0,7733
5	Ślusarz	1,6667	11,1667	0,1493
6	Murarz	2,8333	11	0,2576
7	Magazynier	8	10,6667	0,75
8	Asystent ekonomiczny	0,1667	10,1667	0,0164
9	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,6667	9,1667	0,0727
10	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	3,3333	8,8333	0,3774
11	Kierowca samochodu osobowego	1,3333	8,1667	0,1633
12	Kucharz	3	8	0,375
13	Fryzjer	4,6667	5,8333	0,8
14	Ekonomista	0,1667	5,8333	0,0286
15	Mechanik pojazdów samochodowych	4,1667	5,3333	0,7813
16	Krawiec	1,8333	5	0,3667
17	Technik elektronik	0,1667	4,8333	0,0345
18	Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	2,8333	4,3333	0,6538
19	Tokarz	0,3333	4,3333	0,0769

20	Szwaczka	1,6667	4,1667	0,4
21	Technik budownictwa	1,1667	4,1667	0,28
22	Księgowy [samodzielny]	1,6667	3,5	0,4762
23	Pakowacz	2	3,1667	0,6316
24	Cukiernik	0,1667	2,8333	0,0588
25	Technik informatyk	1,3333	2,6667	0,5
26	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,3333	2,6667	0,125
27	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0,1667	2,6667	0,0625
28	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,1667	2,6667	0,0625
29	Pielęgniarka	0,8333	2,5	0,3333
30	Lakiernik samochodowy	0,6667	2,5	0,2667

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 24. Zawody nadwyżkowe w powiecie bieruńsko - lędzimskim w I – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca	3,6667	21	0,1746
2	Robotnik budowlany	5,1667	6,6667	0,775
3	Pracownik biurowy	4,6667	5,6667	0,8235
4	Sprzątaczką	3,6667	4,8333	0,7586
5	Ślusarz	0,8333	4,3333	0,1923
6	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,3333	3,6667	0,0909
7	Kucharz	0,8333	3	0,2778
8	Fryzjer	0,8333	3	0,2778
9	Murarz	2,5	2,8333	0,8824
10	Kierowca samochodu ciężarowego	1,3333	2,6667	0,5
11	Magazynier	0,5	2,3333	0,2143

12	Specjalista zastosowań informatyki	0,1667	2,1667	0,0769
13	Technik informatyk	0,1667	1,8333	0,0909
14	Kierowca samochodu osobowego	0,6667	1,8333	0,3636
15	Mechanik pojazdów samochodowych	0,8333	1,6667	0,5
16	Tokarz	0,6667	1,3333	0,5
17	Piekarz	0,5	1,1667	0,4286
18	Pracownik socjalny	0,3333	1	0,3333
19	Blacharz samochodowy	0,5	1	0,5
20	Specjalista do spraw finansów [analityk finansowy]	0,1667	0,8333	0,2
21	Pielęgniarka	0,1667	0,6667	0,25
22	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1667	0,6667	0,25
23	Pokojowa [w hotelu]	0,1667	0,6667	0,25
24	Mechanik samochodów ciężarowych	0,1667	0,5	0,3333
25	Cukiernik	0,1667	0,5	0,3333
26	Handlowiec	0,3333	0,5	0,6667
27	Ogrodnik terenów zieleni	0,3333	0,5	0,6667
28	Technik budownictwa	0,1667	0,3333	0,5
29	Robotnik magazynowy	0,1667	0,3333	0,5

Źródło: PUP Tychy.

Wnioski:

Przeprowadzona analiza zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach danych, pozwala na sformułowanie przynajmniej kilku kluczowych konkluzji zamykających raport:

- ➡ Wzrost poziomu bezrobocia. Dla miasta Tychy o 0,8% (w porównaniu do czerwca 2009 roku), dla powiatu bieruńsko – lędzkiego o 0,5% (w porównaniu do czerwca 2009 roku).
- ➡ Osoby między 25 a 34 rokiem życia, legitymujące się wykształceniem średnim należą do grupy charakteryzującej się największym wzrostem bezrobocia.
- ➡ Lokalny rynek pracy cechuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar bezrobotnych notowany jest w większości zawodów i specjalności a tylko nieliczne charakteryzują się deficytem. W pierwszej połowie 2010 roku wśród wszystkich zawodów występujących w ewidencji 75% stanowiły zawody nadwyżkowe, a 21% zawody deficytowe.
- ➡ Do zawodów szczególnie deficytowych zaliczamy:
 - o Wychowawców w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych.
 - o Malarzy konstrukcji i wyrobów metalowych.
 - o Doradców inwestycyjnych.
 - o Pozostałych operatorów maszyn do produkcji wyrobów z gumy.
 - o Operatorów koparek i zwałowarek.
 - o Brukarzy.
 - o Kelnerów.

➡ Do zawodów szczególnie nadwyżkowych zaliczamy:

- o Sprzedawców.
- o Ślusarzy.
- o Murarzy.
- o Specjalistów do spraw marketingu i handlu.
- o Robotników budowlanych⁵.

➡ Lokalne bezrobocie doskonale opisują dwa parametry:

1. Feminizacja (pomimo wzrostu liczby zarejestrowanych mężczyzn, ponad 50% ogółu bezrobotnych stanowią kobiety). Wskaźnik ten jest jednak zdecydowanie na niższym poziomie niż jeszcze w 2008 roku, gdzie mężczyźni stanowili 36% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Tychy, podczas, gdy w 2010 roku bezrobotni panów było 46%). Wynika to przede wszystkim z tego, iż spowolnienie gospodarcze i dekonstrukcja dotknęła przemysł ciężki, wytwórczy oraz budownictwo w większym stopniu aniżeli inne gałęzie gospodarki.
2. Relatywnie niski kapitał ludzki – silnie reprezentowane w grupie bezrobotnych są osoby o wykształceniu podstawowym i zasadniczym zawodowym (dla miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego odsetek takich osób wynosi 49%). Od 2 lat kapitał ten ulega jednak sukcesywnemu wzmocnieniu. W 2008 roku dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego odsetek osób z wykształceniem, co najwyżej zasadniczym zawodowym wynosił 62%.

➡ Nieustanne zmiany zachodzące na rynku pracy w dalszym ciągu wymuszają na członkach społeczeństwa:

- ✓ ustawiczną gotowość do akceptacji tych przekształceń;
- ✓ dążenie do podwyższania własnych kwalifikacji i umiejętności;

⁵ Jeszcze w 2008 i 2009 roku zawód robotnik budowlany był zawodem charakteryzującym się dość znacznym deficytem, jednak w wyniku wzrostu bezrobocia i adekwatnego spadku liczby ofert pracy w tym zawodzie, wskaźnik nadwyżki (deficytu) dla tego zawodu zmalał, czyniąc go zawodem nadwyżkowym. W I – połowie 2010 roku pod względem rankingu napływu liczby bezrobotnych w określonych zawodach i specjalnościach - robotnik budowlany uplasował się na piątej pozycji.

✓ mobilność zarówno zawodową jak i geograficzną.

➡ Brak związku między posiadanym zawodem a chęcią podjęcia pracy na stanowisku z nim związanym. Sytuacja ta jest widoczna (choć nie tak wyraźnie, jak w 2009 roku) szczególnie wśród osób posiadających wykształcenie handlowe, gdzie znaczna ilość zarejestrowanych osób nie chce pracować w swoim zawodzie, oraz wśród osób o takich zawodach jak; ślusarz i krawiec. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim ze słabych kwalifikacji zawodowych, co jest między innymi następstwem długotrwałego bezrobocia.

➡ Wzrost liczby składanych do PUP Tychy ofert pracy (o 290 ofert w przeciągu roku).

➡ Pomimo wzrostu liczby ofert pracy, istniejący deficyt pracowników o określonych umiejętnościach i kwalifikacjach (wzrost liczby zawodów deficytowych o 2% w przeciągu roku). W związku z czym, wymogiem wydaje się być ograniczenie kształcenia ogólnego na rzecz przede wszystkim kształcenia zawodowego i średniego technicznego.

➡ Potrzebny jest silniejszy związek edukacji i rynku pracy poprzez koordynację działań instytucji oświatowych z instytucjami obsługującymi rynek pracy.

➡ Znaczenie ma również zintensyfikowanie działań Powiatowego Urzędu Pracy mających przeciwdziałać długotrwałemu bezrobociu wśród grupy osób między 25 a 34 rokiem życia, czyli grupy szczególnie odczuwającej zmiany koniunkturalne na lokalnym i regionalnym rynku pracy.